

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 11CoP/38/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6820200135
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 08. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Deáková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6820200135.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Renáty Deákovvej a sudcov JUDr. Ing. Jána Gandžalu PhD. a JUDr. Jozefa Zlochu ako členov senátu, v právnej veci starostlivosti o maloletého F. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca, dieťa matky F.. P. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom J., P. XX/XX, zastúpenej JUDr. Martinou Vnenčákovou, advokátkou so sídlom advokátskej kancelárie v Rožňave, Čučmianska dlhá 7 a otca F. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom J., I. XX, zastúpeného JUDr. Attilom Elekom, advokátom so sídlom advokátskej kancelárie v Rožňave, Jovická 2, o úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Revúca, č.k. 8P/4/2020-684 zo dňa 27.04.2021, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie p o t v r d z u j e .

o d ô v o d n e n i e :

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom okresný súd uložil otcovi maloletého dieťaťa povinnosť platiť na výživu maloletého za obdobie od 27.01.2020 do 30.09.2020 100 Eur mesačne vopred k rukám matky maloletého a od 01.10.2020 70 Eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletého (prvý výrok), ročné výživné za obdobie od 27.01.2020 do 30.04.2021 vo výške 548,06 Eur uložil otcovi zaplatiť do 30 dní od právoplatnosti rozsudku (druhý výrok) a matke maloletého uložil povinnosť nahradiť Slovenskej republike trovy konania vo výške 248,18 Eur na účet Okresného súdu Revúca do 3 dní od právoplatnosti rozsudku (tretí výrok).

Z jeho dôvodov vyplýva, že matka maloletého sa svojim návrhom, doručeným okresnému súdu dňa 27.01.2020, domáhala zverenia maloletého na čas do rozvodu do jej osobnej starostlivosti, uloženia povinnosti otcovi platiť výživné vo výške po 100 Eur mesačne od podania návrhu a úpravy styku otca s maloletým dieťaťom.

Okresný súd prvýkrát rozhodol vo veci rozsudkom č.k. 8P/4/2020-480 zo dňa 01.12.2020, ktorým maloletého F. zveril do osobnej starostlivosti matky (výrok I.), otcovi uložil povinnosť platiť na maloletého výživné vo výške 70 Eur mesačne s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku (výrok II.), upravil styk otca s dieťaťom (výrok III.), uložil matke informačnú povinnosť o podstatných veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa (výrok IV.), zrušil neodkladné opatrenie (výrok V.) a rozhodol o trovách konania (výroky VI. a VII.). Na odvolanie matky Krajský súd v Banskej Bystrici potvrdil rozsudok v treťom a piatom výroku o styku otca s maloletým a o zrušení neodkladného opatrenia, zrušil ho vo výrokoch o výživnom a trovách konania (II., VI. a VII.) a vec v tomto rozsahu vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Predmetom konania tak ostalo konanie o určenie výživného a o náhrade trov konania. Po vykonaní dokazovania, vychádzajúc z ustanovení §62 ods.1,2,3,4,5, §65, §75 ods.1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine okresný súd konštatoval, že matka po opustení spoločnej domácnosti s otcom maloletého dieťaťa (v júli 2019) žije spolu s maloletým v Revúcej v prenajatom 2 a 1 izbovom byte, za ktorý platí mesačne 250 Eur nájomné; od 01.01.2014 do 30.09.2020 bola zamestnankyňou Z. s poliklinikou sv. B. J. bez

príjmu (v čase podania návrhu), pretože bola na materskej a rodičovskej dovolenke; od 01.10.2020 je popri materskej dovolenke zamestnankyňou I. školy I. B. I. v J. ako školský psychológ na 50 % úväzok s funkčným platom 524Eur (jej priemerný čistý mesačný príjem podľa potvrdenia zamestnávateľa predstavuje 510,13 Eur); od 01.12.2018 do 31.05.2021 poberala rodičovský príspevok vo výške 370 Eur v roku 2020 a v roku 2021 vo výške 378,10 Eur, poberá prídavok na dieťa v roku 2020 vo výške 24,95 Eur a v roku 2021 vo výške 25,50 Eur.

Dieťa navštevuje materskú školu, za ktorú matka zaplatí mesačne 25Eur + za stravu 22 Eur; výdavky na stravu pre obidvoch predstavujú mesačne 300 Eur, výdavky na hygienické potreby, oblečenie, obuv mesačne pre obidvoch matka vyčíslila na 100 Eur; z príjmu zo zamestnania, zo sporenia jej otca a z darčiekov má úspory vo výške cca 6.000 Eur.

Otec dieťaťa sám obýva trojizbový byt s príslušenstvom po komplexnej rekonštrukcii v Rožňave vo vlastníctve jeho rodičov, mesačne platí nájom 250 Eur, pracuje ako technik v spoločnosti SzTel elektro - vykonáva elektroinštalačné práce, jeho čistý mesačný príjem podľa potvrdenia jeho zamestnávateľa predstavuje 601,79 Eur. Za stravu v práci zaplatí 4 Eur denne, za internet 7 Eur mesačne, má bežné výdavky na stravu, ošatenie, hygienické potreby. Je vlastníkom bytu v Revúcej, ktorý prenajíma, okrem leta 2021, kedy nemal nájomníka; nájomcovia mali dlh na nájomnom 468 Eur, preto nájom ukončil; byt musel vymaľovať za cca 50 Eur a vymenil vchodové dvere za 580 Eur; pri opätovnom prenájme výška nájomného predstavuje 350 Eur mesačne, v čom sú zahrnuté služby spojené s užívaním bytu 220 Eur. Má výdavky na cestovné do Revúcej za účelom styku s maloletým vo výške 100 - 120 Eur, od januára 2021 platí výživné na dieťa po 50 Eur mesačne, maloletému kupuje nad rámec výživného oblečenie, ovocie, chliebik, kukuričné chrumky, hračky, založil maloletému sporiaci účet, kde mu mesačne sporí po 20,- Eur. Otec má úspory cca 8.000 Eur, motorové vozidlo nevládni, požičiava si ho od svojich rodičov. Ani jeden z rodičov ďalšiu vyživovaciu povinnosť nemá.

Keďže rodičia nežijú spolu a dieťa je v osobnej starostlivosti matky, okresný súd upravoval vyživovaciu povinnosť otca k maloletému dieťaťu podľa §65 Zákona o rodine; pri určovaní výšky výživného zväžil potreby maloletého dieťaťa a prihliadol na schopnosti, možnosti, majetkové a príjmové pomery oboch rodičov, ako aj na skutočnosť, že matka si plní zákonnú povinnosť vyživovať i osobnou starostlivosťou o dieťa.

Výdavky maloletého dieťaťa, popísané matkou, okresný súd akceptoval sčasti: maloletý má výdavky na bývanie, stravu, ošatenie, obuv, hygienické potreby, na hračky, športové potreby, edukačné pomôcky, bežné lieky a vitamíny, od septembra 2020 výdavky v materskej škole. Výdavky na bývanie či komunálny odpad nepovažoval za rovnako vysoké na dieťa a matku, ani výdavky dieťaťa na stravu, ktoré nemôžu byť pri veku dieťaťa 3 rokov porovnateľné s výdavkami na stravu dospelé osoby. Ostatné výdavky, uvádzané matkou, považoval okresný súd za reálne. V priebehu konania sa menili pomery dieťaťa: maloletý mal zvýšené výdavky na hygienické potreby - plienky, ktoré po odplienkovaní odpadli, ale od septembra 2020 vznikli matke na maloletého iné výdavky v podobe rodičovského príspevku v materskej škole, ktoré však výraznejšie neovplyvnili celkovú výšku výdavkov dieťaťa. Okresný súd preto ustálil, že pravidelné mesačné výdavky maloletého dieťaťa, ktorých pokrytie je nutné zo strany oboch rodičov, sa od podania návrhu na určenie výživného pohybujú v rozmedzí od 140 Eur do 160 Eur.

Pri určovaní výživného okresný súd vychádzal z výšky čistého mesačného príjmu otca, zisteného od zamestnávateľa, t.j. 602 Eur, ako aj z príjmu z nájmu bytu v jeho vlastníctve vo výške cca 120 Eur po odpočítaní zálohových platieb a dane z príjmu (350Eur nájomné po odpočítaní zálohových platieb 224,43 Eur a dane z príjmu), t.j. spolu z príjmu otca, ktorý dosahuje pravidelne mesačne vo výške cca 720 Eur. Pomery otca sa v priebehu konania zásadným spôsobom nemenili, výpadok príjmu z nájmu bol len krátkodobý a výdavky vynaložené na jeho byt slúžili na zhodnotenie jeho bytu.

V období od podania návrhu na súd do 30.09.2020 a od 01.10.2020 do dňa rozhodovania súdu okresný súd konštatoval značne odlišné pomery matky dieťaťa, ktorá zmena pomerov v priebehu konania mala zásadný vplyv na určenie výšky výživného. Preto okresný súd upravil vyživovaciu povinnosť otca k maloletému odlišne do 30.09.2020 a od 01.10.2020. V období od podania návrhu na súd do 30.09.2020 mala matka príjem len v rodičovskom príspevku a prídavku na dieťa, spolu 394,95 Eur, resp. 403,60 Eur; od 01.10.2020 ku tomuto príjmu pribudol príjem z jej zamestnania vo výške cca 510 Eur, v dôsledku čoho jej pravidelný priemerný mesačný príjem predstavoval cca 910 Eur.

Súd prvej inštancie nezistil dôvody na použitie ustanovenia druhej vety §75 ods.1 ZR u otca ani u matky maloletého dieťaťa: u otca na základe vykonaného dokazovania nemožno konštatovať, že by sa bez dôležitého dôvodu vzdal výhodnejšieho zamestnania, zárobku či majetkového prospechu. Okresný súd síce zistil aj iné ponuky práce pre rovnakú pracovnú pozíciu, avšak neboli natoľko výhodnejšie, aby bolo možné od otca dieťaťa spravodlivo požadovať, aby ukončil stabilné a nie nevýhodné zamestnanie. Nič nenasvedčuje tomu, že by v dôsledku konania otca sa jeho príjem znížil alebo nezvýšil.

Ani u matky dieťaťa skončením pracovného pomeru v nemocnici v Rožňave sa pomery nezhoršili, keď aktuálne je jej príjem vyšší.

Keďže v dobe do 30.09.2020 okresný súd konštatoval značný nepomer - takmer dvojnásobný - medzi príjmami otca a matky, ktorá však navyše zabezpečovala osobnú starostlivosť o dieťa, bol daný dôvod, aby sa otec dieťaťa podieľal na pokrytí potrieb maloletého dieťaťa vo vyššej miere ako matka. Preto bolo za toto obdobie potrebné zo strany otca dieťaťa výživné vo výške 100 Eur mesačne.

Súd prvej inštancie uzavrel, že v období od 01.10.2020 sa už značný nepomer medzi príjmami rodičov stratil a obaja rodičia majú dostatočný príjem, aby pokryli približne polovicu výdavkov maloletého dieťaťa; rozdiel v príjmoch za toto obdobie v prospech matky nie je výrazný. Na pokrytie potrieb maloletého dieťaťa oboma rodičmi je za toto obdobie potrebné zo strany otca dieťaťa výživné vo výške 70 Eur mesačne. Pri takto určenej výške výživného je v možnostiach matky zabezpečiť ostatné potreby dieťaťa (nepokryté výživným zo strany otca) a zároveň zabezpečiť svoje základné životné potreby. Platenie výživného v tejto výške je v schopnostiach a možnostiach otca dieťaťa. Výživné na maloletého predstavuje okolo 14 %, neskôr 10 % z príjmu otca dieťaťa, čo možno považovať za primerané vzhľadom na vek dieťaťa. Tiež obaja rodičia budú mať možnosť tvoriť úspory dieťaťa, ako to i aktuálne robia. Pri úhrade výživného v súdom určenej výške ostane otcovi dieťaťa dostatočne vysoká suma na zabezpečenie svojich základných potrieb.

Preto zaviazal otca dieťaťa platiť na maloletého výživné za obdobie od 27.01.2020 do 30.09.2020 po 100 Eur a od 01.10.2020 po 70 Eur mesačne. Keďže od podania návrhu na súd otec platil výživné v nižšej, ako súdom určenej výške, vzniklo ku dňu rozhodovania súdu zročné výživné za obdobie od 27.01.2020 do 30.04.2021 vo výške 548,06 Eur (8,06 Eur + 9x50 Eur + 7x20 Eur), ktoré uložil otcovi dieťaťa zaplatiť k rukám matky do 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

O trovách konania účastníkov konania súd prvej inštancie nerozhodoval, pretože podľa §57 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej v texte aj len „C.m.p.“) o povinnosti nahradiť trovy konania účastníkov rozhoduje súd len na návrh a v danej veci takýto návrh nebol daný.

O trovách štátu okresný súd rozhodol v zmysle §57 C.m.p. ex offo. Vo veci bolo vykonané znalecké dokazovanie, ktoré navrhol kolízny opatrovník, rodičia maloletého jeho vykonanie ponechali na zvážení súdu a napokon znalecké dokazovanie okresný súd nariadil vzhľadom na tvrdenia matky. Otec dieťaťa uhradil preddavok vo výške 250 Eur, matka preddavok neplatila, pretože bola v tom čase oslobodená od platenia súdnych poplatkov. Súd priznal znalkyni znalečné vo výške 498,18 Eur, časť vo výške 250 Eur bola uhradená z preddavku od otca a zostatok vo výške 248,18 Eur z rozpočtových prostriedkov súdu. V konaní teda vznikli štátu trovy vo výške 248,18 Eur.

Civilný sporový poriadok ani Civilný mimosporový poriadok neupravujú spôsob rozhodovania o náhrade trov štátu, preto okresný súd analogicky aplikoval ustanovenia podľa §52 a nasl. C.m.p., podľa ktorej každý účastník konania platí výdavky, ktoré mu vzniknú, pričom v civilnom mimosporovom konaní žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania okrem prípadov, ak trovy zavinil alebo je náhrada trov spravodlivá. Ak trovy štátu predstavujú trovy dôkazu, potrebného na rozhodnutie, hoci rodičia výslovne nenavrhovali jeho vykonanie, ale jeho potreba vyplynula z ich tvrdení, je spravodlivé, aby každý z rodičov znášal polovicu trov zabezpečenia tohto dôkazu. Otec dieťaťa zaplatil približne polovicu nákladov tohto dôkazu, preto je spravodlivé, aby zvyšnú časť uhradila matka dieťaťa, t.j. 248,18 Eur, v súlade s §55 C.m.p.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podala v zákonnej lehote prostredníctvom svojej právnej zástupkyne odvolanie matka, pretože súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle §365 ods. 1 písm. b) C.s.p., súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností v zmysle §365 ods. 1 písm. e) C.s.p., súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§365 odsek 1 písm. f) C.s.p., zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené v zmysle §365 ods. 1 písm. g) C.s.p., rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§365 odsek 1 písm. h) C.s.p., konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§365 ods. 1 písm. d) C.s.p. a súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§62 ods.1 C.m.p.).

Odvolaním napadla celý rozsudok vo všetkých troch výrokoch, pretože vydané rozhodnutie považuje za nesprávne a v rozpore so základnými princípmi, zakotvenými v čl. 5, čl. 6 a čl. 11 Civilného mimosporového poriadku. Prvoinštančný súd konal v rozpore s pokynmi odvolacieho súdu, podrobne nezistil potreby maloletého, možnosti a schopnosti a majetkové pomery rodičov. Matka dôkazmi, ktoré navrhla pred vyhlásením dokazovania za skončené sledovala záujem, aby došlo ku komplexnému

zisteniu majetkových pomerov otca a výdavkov na nájom, na jeho platové možnosti u pôvodného zamestnávateľa, ktoré boli v čase spolužitia s matkou vyššie ako v súčasnosti. Okresný súd napriek jasnému pokynu odvolacieho súdu návrhy na vykonanie dokazovania uznesením zamietol ako nadbytočné. Otec v konaní po vrátení veci nijakým spôsobom nezdokladoval svoje pravidelné mesačné výdavky, len odkazoval na rad dôkazov, ktoré už mali byť v súdnom spise, tzn. odkazoval na dôkazy pred vrátením veci z odvolacieho súdu.

Matka v konaní apelovala na zásadu potenciality príjmov na strane otca v súlade s §75 Zákona o rodine. Na pojednávaní okresný súd síce vykonal dokazovanie na zistenie aktuálnych ponúk pracovných miest v súlade s kvalifikáciou otca, avšak okresný súd rozhodol v rozpore s ustanovením §75 ZR. Hoci matka dokazovanie súdu doplnila o pracovnú ponuku ďalšieho zamestnávateľa s tým, že ak by otec býval vo vlastnom byte v Revúcej, nemusel vynakladať náklady na cestovné za synom a za nájom v Revúcej by uhrádzal mesačne menej ako za nájom v Rožňave, pričom každé voľné prostriedky z príjmov otca by mohli byť použité na krytie výdavkov na maloletého, k uvedenej argumentácii otec zaujal postoj v rozpore so záujmom maloletého syna, ktorý odzrkadľuje jeho ľahkovážny postoj a skutočnosť, že nemá záujem na riadnom plnení si vyživovacej povinnosti v rozsahu a preukázaných potreb maloletého.

Schopnosti, možnosti a majetkové pomery otca mu umožňujú platiť na syna mesačne výživným minimálne vo výške 100 Eur, t.j. v rozsahu navrhovanom matkou, keďže po zohľadnení príjmov a výdavkov otca tomuto zostanú voľné prostriedky cca 220 Eur mesačne, nehovoriac o skutočnosti, že cestovné v rozsahu 1450 km za mesiac otec nijakým spôsobom nepreukázal, do súdneho spisu nepredložil doklad o evidencii vozidla na prepočet reálnej spotreby a taktiež ani súčet ciest, zohľadňujúcich realizáciu styku a návšteva klinického psychológa nekorešponduje s otcom tvrdným počtom odjazdených kilometrov.

Okresný súd sa nedostatočne zaoberal opodstatnenými námietkami matky a nevykonal komplexné dokazovanie ohľadom výdavkov otca. Matka v konaní prezentovala, že od 21.05.2021 jej zaniká nárok na rodičovský príspevok. Okresný súd aplikoval zásadu hospodárnosti a rýchlosti konania vo sfére zamietnutia navrhovaných dôkazov ako nadbytočných, avšak túto zásadu neaplikoval práve na potreby predchádzania ďalšiemu súdnemu konaniu tým, že u matky maloletého budú od júna 2021 majetkové pomery na úrovni, ako to bolo v období, za ktoré súd stanovil výživné vo výške 100 Eur, t.j. od 27.01.2020 do 30.09.2021. V súčasnosti matka nemá nárok na rodičovský príspevok, ktorý súd prvej inštancie zohľadnil pri určení vyššej výšky výživného a teda rozhodnutie o priznanie výživného maloletému vo výške 70 Eur od 01.10.2020 je v rozpore s jeho záujmami a zároveň neodôvodnené. Okresný súd v rámci konania znížil výživné na maloletého od 01.10.2020 zo sumy 100 Eur na sumu 70 Eur bez toho, aby k tomu mal akýkoľvek podklad a právny dôvod. Konštatoval, že pomery na strane otca sa nezmenili, naproti tomu výdavky na maloletého sa nástupom do predškolského zariadenia prirodzene zvýšili, preto súd nemal dôvod výživné znižovať a pre takéto rozhodnutie neboli naplnené podmienky, predpokladané zákonom. Cieľom súdneho konania je nielen hospodárne a rýchle ukončenie právnej veci, ale taktiež rozhodovanie v súlade so zásadou spravodlivosti konania. Okresný súd rozhodoval v rozpore so záujmami maloletého dieťaťa, keď znížil výživné a to aj napriek tomu, že matka preukázala nevyhnutnosť a výšku mesačných potrieb maloletého, ktorých pokrytie nie je v možnostiach a schopnostiach matky bez pričinenia otca minimálne vo výške výživného, navrhovaného matkou.

Poukázala na §78 ods. 1 a §75 ods. 1 Zákona o rodine s tým, že podľa zaužívanej súdnej praxe platí, že výživné, ktoré hradí rodič na všetky deti, ku ktorým má vyživovaciu povinnosť, by malo predstavovať 20-30 % jeho čistého príjmu, samozrejme s prihliadnutím na individuálne okolnosti každého konkrétneho prípadu. Preto je potrebné pri vyhodnocovaní dokazovania výslovne uviesť, koľko vyživovacích povinností má otec (uznesenie Krajského súdu v Trnave sp.zn. 10CoP/15/2016 zo dňa 30.06.2016). Rodič má zodpovedajúcim spôsobom plniť svoju vyživovaciu povinnosť a jeho potreby môžu byť uspokojené až následne. V prvom rade má zabezpečiť potreby maloletého dieťaťa a až tak zostávajúce prostriedky využiť na uspokojenie svojich vlastných potrieb bez zreteľa na to, či ide o potreby nevyhnutné alebo iné (rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 6 Co/1162/2015 zo dňa 23.02.2016). V konaní bolo preukázané, že otec je vlastníkom bytu v Revúcej, z ktorého má mesačný príjem okolo 130 Eur, disponuje finančnou hotovosťou vo výške 8.000 Eur, ktoré skutočnosti okresný súd pri určovaní výživného nevzal do úvahy, nehovoriac o tom, že otec vzhľadom na svoj vek, vzdelanie a ponuky na trhu práce má možnosť dosahovať vyššie príjmy, avšak má byť pre neho výhodnejšie zotrvať v zamestnaní, kde dosahuje v súčasnosti nižší príjem, ako v čase spolužitia s matkou maloletého. Otec účelovo súd zavádza pri preukazovaní svojich výdavkov, nemá snahu zlepšiť svoje finančné možnosti a na úkor maloletého sa vzdáva výhodnejšieho zamestnania a neinicuje žiadnu snahu na zlepšenie svojej životnej situácie, nehovoriac o tom, že jeho životná situácia vzhľadom na jeho úspory a nehnuteľný majetok aj v tomto období umožňuje podieľať sa na výživnom minimálne vo výške, požadovanej matkou.

Súd prvej inštancie nechal do úvahy ani návrh kolízneho opatrovníka platiť výživné vo výške 80 Eur mesačne, ktorý návrh predniesol aj na pojednávaní dňa 27.04.2021, a teda sa prikláňal ku výške vyživovacej povinnosti vyššej, ako bol otec maloletého zviazaný v napadnutom rozhodnutí. Na úkor maloletého okresný súd znížil výživné a nechal do úvahy skutočnosť, že práve neplnenie vyživovacej povinnosti zo strany otca v dostatočnom rozsahu, t.j. len v rozsahu 50 Eur mesačne od januára 2020 donútil matku nájsť si zamestnanie, aby mala prostriedky na úhradu nevyhnutných každodenných potrieb maloletého.

Navyše, v treťom výroku okresný súd zaviazal matku na zaplatenie trov znaleckého dokazovania, hoci matka podala žiadosť o oslobodenie od súdnych poplatkov - o rozhodnutí nemá vedomosť. Majetkové pomery na strane matky sa výrazne zmenili: okresný súd v tomto smere nezohľadnil ani prípadný pomer účasti na trovách konania a dokazovania, ktoré neboli kryté preddavkom. Trovy dokazovania, ktoré platil štát, sú tzv. spoločnými trovami účastníkov konania, ku ktorých úhrade môže súd rozhodnúť vzhľadom na princíp spravodlivosti, že ich náhradu požadovať nebude obzvlášť v tomto konkrétnom prípade, kedy matka výlučne sama osobne zabezpečuje potreby maloletého dieťaťa; naproti tomu súd adekvátne ani nezohľadnil pomery otca pri určení výživného podľa už vysloveného názoru odvolacieho súdu.

Preto navrhla v zmysle §68 C.m.p. rozsudok okresného súdu zmeniť a zaviazat' otca platiť výživné vo výške 100 Eur mesačne, na doplatku uložiť povinnosť otcovi zaplatiť 758,06 Eur a Slovenskej republike voči matke nepriznať nárok na náhradu trov konania.

3. Kolízny opatrovník k podanému odvolaniu matky vyjadril súhlas s rozhodnutím okresného súdu.

4. Otec vo vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že súd prvej inštancie vo veci vykonal potrebné dokazovanie, vec správne právne posúdil a vyvodil z neho aj správny právny záver. Určenú výšku výživného považuje za primeranú preukázaným pomerom maloletého dieťaťa, ako aj jeho možnostiam a schopnostiam, príjmom a majetkovým pomerom, pri zohľadnení výlučnej osobnej starostlivosti matky o maloletého. Odvolacie námietky matky považoval za irelevantné, neobsahujúce žiadne nové skutočnosti, ktoré by mohli privodiť zmenu napadnutého rozsudku.

Nesúhlasil s námietkou matky, že súd prvej inštancie nedôsledne preskúmal jeho majetkové a príjmové pomery. Konajúci súd vykonal aj ohľadom majetkových a príjmových pomerov dostatočné dokazovanie, a to až nad rámec obvyklého rozsahu; skúmaniu boli podrobené nielen majetkové a príjmové pomery otca, ale aj majetkové pomery jeho rodičov, t.j. starých rodičov maloletého.

Matka v odvolaní namietala nedostatky rozhodnutia okresného súdu, že sa jej nedostalo odpovede na otázky, resp. nedostatočne dostala odpovede na ňou nastolené otázky - poukázal na rozhodovaciu prax Ústavného súdu Slovenskej republiky v uznesení z 23.06.2004 sp.zn. III.ÚS 209/2004.

Matkou namietané výhodnejšie pracovné príležitosti pre otca otec po pojednávaní u všetkých ňou uvedených zamestnávateľov, ponúkajúcich voľné pracovné miesta zisťoval, avšak u jedného nespĺňal požadované kritériá a u ostatných po prepočítaní príjmu a nákladov (napr. na dopravu do zamestnania) by jeho čistý príjem predstavoval nižšiu sumu ako v súčasnosti. U súčasného zamestnávateľa pracuje takmer 10 rokov a doposiaľ nedošlo k nevyplateniu mzdy riadne a včas.

Matka maloletého opomenula fakt, že v súčasnosti zarába takmer dvojnásobok príjmu otca, pričom v zmysle §62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného (§75 ods. 1 prvá veta Zákona o rodine). Vyživovacia povinnosť rodičov k deťom je zákonnou povinnosťou zaražujúcou obidvoch rodičov bez ohľadu na to, či sa dieťa narodilo v manželstve alebo mimo neho. Zahŕňa v sebe komplexné uspokojenie životných potrieb dieťaťa, ktoré sú potrebné pre jeho všestranný telesný a duševný vývoj a trvá až do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Rozvod alebo rozchod rodičov nič nemení na tom, že na zabezpečení úhrady potrieb detí sa primárne podieľajú obaja rodičia, a že ich vyživovacia povinnosť k deťom pretrváva v zásade v rovnakom rozsahu. Rozsah tohto druhu vyživovacej povinnosti je daný právom dieťaťa podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Kritériá, ktoré sa uplatňujú pri určení jeho rozsahu, sú odôvodnené potreby oprávneného a schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Z toho vyplýva, že rodičia sa podieľajú na výžive svojho dieťaťa tak, ako to zodpovedá schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom každého z nich, a že sa pritom dopĺňajú tak, aby odôvodnené potreby dieťaťa boli náležite zabezpečené.

Matka maloletého dieťaťa poukazuje aj na to, že v mesiaci máj 2021 jej zaniká nárok na rodičovský príspevok. Po skončení rodičovskej dovolenky vzhľadom na jej vyštudovaný odbor a aj na príjem, dosahovaný pred nástupom na materskú dovolenku, si bude môcť kedykoľvek nájsť uplatnenie na trhu

práce s čistým mesačným príjmom vo výške minimálne 1.000 Eur. V nemocnici v Rožňave, kam po ukončení rodičovskej dovolenky mala možnosť nastúpiť, dosahovala veľmi slušný príjem na región, v ktorom rodičia s maloletým žijú.

S námietkami matky sa vysporiadal už súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí, o niektorých námietkach aj opakovane. Rozhodnutie súdu o výške výživného zodpovedá takmer rovnakej výške, aká bola navrhovaná zo strany kolízneho opatrovníka. Napadnuté rozhodnutie ako správne a zákonné navrhol potvrdiť v plnom rozsahu.

5. Matka v replike k vyjadreniu kolízneho opatrovníka aj otca nesúhlasila a zotrvala na dôvodoch svojho odvolania. Vyjadrenie kolízneho opatrovníka považovala za zmätočné, pretože kolízny opatrovník prezentoval pôvodne vyššiu výšku výživného. V čase podaného vyjadrenia kolízneho opatrovníka tento mal vedomosť, že matka má príjem len z výkonu zamestnania v rozsahu čiastočného úväzku. Kolízny opatrovník nedodrжал svoju úlohu čo najlepšie hájiť záujmy maloletého dieťaťa; je neprípustné bagatelizovať záujem maloletého dieťaťa, ktorému sa v konaní nedostalo požadovanej ochrany. Kolízny opatrovník naopak tendenčne pristupuje k návrhom otca maloletého dieťaťa, v čom matka vidí vážne pochybenia a má podozrenie z prípadnej zaujatosti ustanovenej kolíznej opatrovníčky. Tvrdenia otca považuje za irelevantné, pretože je zrejmé, že súd nestanovil totožnú výšku výživného, nedošlo k riadnemu prešetreniu pomerov na strane otca po vrátení veci ohľadom výdavkov otca.

Právo na odôvodnenie rozhodnutia, o ktoré podstatné okolnosti opiera súd výrok rozhodnutia, matka výslovne nenamietala, avšak považuje odvolaním napadnuté výroky rozhodnutia za výroky, opierajúce sa o nesprávne právne posúdenie veci a nedostatočne zistený skutkový stav, resp. skutkový stav za nesprávne zhodnotený. Okresný súd na poslednom pojednávaní vykonal prieskum dostupných zamestnaní, o ktoré sa má otec možnosť uchádzať, matka tento prieskum doplnila o jednu ponuku pracovného miesta. Matka trvá na tom, že otec má schopnosti a možnosti nájsť si výhodnejšie zamestnanie, ktorá okolnosť nie je limitovaná na území Slovenskej republiky.

Okresný súd sa neriadil dôsledne pokynmi nadriadeného súdu. Matka nezarába dvojnásobok príjmov otca, rodičovský príspevok jej od júna 2021 vyplácaný nebude. Z dôvodu starostlivosti o maloletého, ako aj z dôvodu na strane súčasného zamestnávateľa pracuje na čiastočný úväzok, ktorú skutočnosť vysvetlila pred konajúcim súdom; objektívne okolnosti jej umožňujú zamestnať sa iba tak, aby riadne ako samoživiteľka túto starostlivosť o dieťa v útlom veku zabezpečila. Otcovi naopak nič nebráni riešiť výhodnejšie zamestnanie alebo aspoň využívať byt vo svojom výlučnom vlastníctve, aby si znížil výdavky. Náklad otca na bývanie v rodičovskom byte je preto neodôvodnený výdavok, keďže môže byť ubytovaný vo vlastnom byte bez platenia nájomného. Zdôraznila, že otec maloletého jej prispieval sumou 50 Eur mesačne od 01.01.2020, a preto bola donútená nájsť si zamestnanie, musela spotrebovať na úhradu každomesačných výdavkov časť svojich celoživotných úspor, aby vedela synovi zabezpečiť stravu, ošatenie, hygienu a bývanie.

Otec nijakým spôsobom matke okrem výživného na výchovu a výživu maloletého neprispieva, pričom je vlastníkom trojizbového bytu, ktorého trhová hodnota dosahuje v súčasnosti nie menej ako 35.000 Eur a zároveň disponuje finančnou hotovosťou vo forme úspor. Matka už v minulosti mala záujem o prenájom tohto bytu vo vlastníctve otca, ale tento to odmietol. Voľné mesačné prostriedky otca predstavujú sumu minimálne 220 Eur. Aktuálny príjem matky je 522 Eur brutto, v mesiaci máj 2021 bol príjem matky len vo výške 202,13 Eur z dôvodu čerpania OČR kvôli zdravotným problémom maloletého.

Zotrvala na tom, že napadnuté rozhodnutie je arbitrárne, keď konajúci súd v rozpore so záujmami maloletého dieťaťa dokonca znížil výživné od 01.10.2020.

6. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k vyjadreniu matky súhlasil s rozhodnutím okresného súdu a opätovne zdôraznil, že ho pokladá za spravodlivý. Kolízny opatrovník preveril skutočnosti ohľadom zamestnania matky maloletého a zistil, že od septembra 2021 matka bude pracovať na polovičný úväzok ako školský psychológ v ZŠ I. B. I. v J. a na polovičný úväzok ako školský psychológ v I. škole v Muráni, čím sa jej príjem navýši.

7. Otec vo vyjadrení k vyjadreniu matky poukázal na odôvodnenie rozsudku okresného súdu s tým, že konajúci súd sa podrobne zaoberal a náležite vysporiadal s výsledkami vykonaného dokazovania, vrátane opakovane namietaných skutočností matkou. Neopodstatnenými tvrdeniami si matka navzájom protirečí: otcovi odporúča hľadať si zamestnanie s vyšším príjmom, pričom ona sama ako psychologička má možnosť zamestnať sa s príjmom minimálne v dvojnásobnej výške jej súčasného príjmu. Priložil ku vyjadreniu inzerciu Základnej školy s materskou školou Jelšava s voľnou pracovnou pozíciou školského psychológa na plný úväzok. Od bydliska matky je tento zamestnávateľ vzdialený len 12 km a jej príjem na plný úväzok by predstavoval takmer 1.000 Eur. Matka prezentuje možnosť otca zamestnať sa v Rožňave

a v Dobšinej, u ktorých zamestnávateľov sa otec dopytoval o možnosti zamestnať sa; v Rožňave nebol ani prizvaný na osobný pohovor (ich odpoveď na jeho písomnú žiadosť priložil k vyjadreniu) a v Dobšinej nespĺňal ani len základné kvalifikačné podmienky pre ponúkanú pracovnú pozíciu.

Poukázal na to, že Okresný súd Revúca dňa 19.07.2021 v konaní sp. zn. 4Em/1/2021 nariadil výkon rozsudku ohľadom styku otca s maloletým dieťaťom, keďže za synom chodil takmer každý deň do Revúcej a takmer 95 % stretnutí nebolo možné vykonať pre nesúhlas matky, a preto podotkol, že matka by mala v prvom rade rešpektovať súdne rozhodnutie. Matka neustále poukazuje na to, že otec sa má nasťahovať do svojho bytu v Revúcej za účelom nižších nákladov vzhľadom na dochádzku do práce; pritom matka má možnosť ísť bývať do bytu jej vlastného otca, kde by jej náklady na bývanie klesli na minimum. Aj z tohto postoja matky je evidentné, že všetky jej tvrdenia sú postavené do roviny, že otec musí niečo vykonať a ona nemusí nič, ani rešpektovať právoplatné súdne rozhodnutie ohľadom styku s otca s maloletým dieťaťom.

Zdôraznil, že príjmy a výdavky prezentované a skúmané v konaní pred súdom prvej inštancie u neho zostali nezmenené.

Poukázal na to, že otázka rozsahu vyživovacej povinnosti druhého rodiča sa v konaní o výživnom spravidle rieši len ako otázka predbežná, pričom táto povinnosť sa v útľom veku dieťaťa zvykne považovať za plne krytú výkonom osobnej starostlivosti o dieťa a až neskôr spravidla v spojitosti s nástupom dieťaťa do školy prichádza do úvahy aj uvažovanie, aký podiel má mať aj na plnenie vyživovacej povinnosti tohto rodiča osobná starostlivosť a v akom rozsahu je aj on povinný sa podieľať na úhrade potrieb dieťaťa finančne. Výška súdom určeného rozsahu výživného na maloleté dieťa plne korešponduje so zákonnými ustanoveniami o úprave výživného a s výsledkami vykonaného rozsiahleho dokazovania v tomto súdnom konaní.

Navrhol preto odvolaciemu súdu rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu potvrdiť.

8. Ďalšie vyjadrenia vo veci podané neboli.

9. Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu ustanovenia §65 a §66 C.m.p. bez nariadenia pojednávania podľa §385 C.s.p. a odvolaním napadnuté rozhodnutie okresného súdu v zmysle §387 ods. 1,2C.s.p. v plnom rozsahu ako vecne a právne správny potvrdil.

10. Podľa §387 ods. 1, 2 C.s.p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

11. V prejednávanej veci z obsahu spisu vyplýva, že maloleté dieťa pochádza z manželstva, v ktorom rodičia vzhľadom na vážne rozpory nežijú v spoločnej domácnosti a prebieha rozvodové konanie a konanie o úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, ktoré doposiaľ nebolo ukončené (Okresný súd Rožňava sp.zn. 7P/9/2020).

Pomery rodičov k maloletému dieťaťu - styk otca s maloletým - dočasne upravoval okresný súd neodkladným opatrením (č.k. 7P/28/2019-141 zo dňa 04.09.2019). Matka dňa 08.07.2019 podávala aj návrh na úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu na čas do rozvodu, ktorý zobrala späť a konanie bolo zastavené (7P/28/2019); následne dňa 27.01.2020 podala nový návrh na úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu na čas do rozvodu (sp.zn. 8P/4/2020), v ktorom okresný súd po vykonaní dokazovania rozhodol dňa 01.12.2020 rozsudkom č.k. 8P/4/2020-480, ktorým zveril maloletého do osobnej starostlivosti matky, otcovi uložil povinnosť platiť na dieťa výživným 70 Eur mesačne od právoplatnosti rozsudku, upravil styk otca s maloletým dieťaťom počas každej stredy v čase od 15.30 h. do 18.30 h., počas každej párnej soboty v čase od 09.00 h. do 17.00 h., počas každej nepárnej nedele v čase od 09.00 h. do 17.00 h., každý rok 25.12. od 09.00 h. do 17.00 h., počas veľkonočných sviatkov každý párny rok na Veľkonočný pondelok od 09.00 h. do 17.00 h. s tým, že otec si prevezme a odovzdá maloletého v stanovený deň a hodinu pred bytom matky, matke uložil povinnosť informovať otca o podstatných veciach, týkajúcich sa maloletého, zrušil uznesenie o neodkladnom opatrení Okresného súdu Revúca č.k. 7P/28/2019-141 zo dňa 04.09.2019, o trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania a že Slovenská republika má voči matke nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Rozsudok vyniesol potom, čo uznesením č.k. 8P/4/2020-478 zo dňa 01.12.2020 nepripustil zmenu návrhu matky v zmysle §28 ods. 2 C.m.p. ohľadom určenia počiatku vyživovacej povinnosti na maloletého. Tento rozsudok na odvolanie matky krajský súd rozsudkom č.k. 11CoP/8/2021-556 zo dňa 18.03.2020 v treťom a piatom výroku potvrdil, uznesenie č.k.

8P/4/2020-478 zo dňa 01.12.2020 zrušil a v druhom, v šiestom a siedmom výroku zrušil a vec mu v tomto rozsahu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Následne okresný súd rozhodol odvolaním napadnutým rozsudkom.

Na základe právoplatných výrokov rozsudku o styku otca s maloletým na okresnom súde prebehlo na návrh otca konanie o výkone rozhodnutia.

12. Predmetom konania v prejednávanej veci zostala úprava vyživovacej povinnosti otca voči maloletému dieťaťu a rozhodnutie o náhrade trov konania a o trovách štátu.

Po preskúmaní odvolaní napadnutého rozsudku, ako aj celého spisového materiálu krajský súd dospel k záveru, že odvolanie matky nie je dôvodné; súd prvej inštancie dospel ku správnym skutkovým zisteniam, na ktoré aplikoval správne ustanovenia právneho predpisu a súčasne vec správne právne posúdil. Odvolací súd sa stotožňuje so všetkými skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie v tomto smere.

13. Zákon o rodine upravuje vyživovaciu povinnosť rodičov k deťom v ustanoveniach §62 až §65 a §75 až §78. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov; dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona; pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará; ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov; pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného; súd postupuje rovnako aj v prípade, ak rodičia spolu žijú, ale jeden z nich svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu dobrovoľne neplní. Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa. Výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Právo na výživné sa nepremičuje; možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa. Dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

14. Súd prvej inštancie po zrušení a vrátení veci dôsledne skúmal potrebu určenia výživného pre maloletého od podania návrhu matky, t.j. od 27.01.2020, venoval náležitú pozornosť dokazovaniu ohľadom majetkových pomerov obidvoch rodičov od tohto obdobia ako aj skúmaniu potrieb maloletého dieťaťa za čas od podania návrhu. Podrobne a precízne vykonal dokazovanie nielen na návrh účastníkov konania, ale aj ex offo, a dôkazy jednotlivito i v súhrne vyhodnotil a vyvodil z nich správny skutkový aj právny záver. Vysporiadal sa aj s námietkami, ktoré matka opakovane vzniesla v odvolaní; odvolacie námietky nie sú spôsobilé privodiť iný záver pre rozhodnutie vo veci, než ten, ku ktorému dospel okresný súd vo svojom druhom rozhodnutí.

Krajský súd sa nestotožňuje s názorom matky v odvolaní, že okresný súd vykonal nedostatočné dokazovanie, že dokazovanie vyhodnotil nesprávne v skutkovej i právnej rovine, že okresný súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Okresný súd správne určil výšku výživného s prihliadnutím na vek maloletého dieťaťa i jeho potreby, na možnosti a schopnosti obidvoch rodičov, vychádzajúc z ich aktuálnych príjmov a výdavkov v čase jeho rozhodnutia, t.j. 27.04.2021. Riadiac sa Zákonom o rodine a procesnými predpismi v potrebnom rozsahu vypočítal aj zročné výživné.

15. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia okresného súdu krajský súd uvádza, že matka správne prioritizuje záujem maloletého dieťaťa: tento záujem je nepochybne prvoradý aj u otca. Otec v rámci súdom upraveného styku s maloletým dieťaťom má priestor na prispievanie výživným vo forme naturálií, teda má možnosť prispievať aj nad rámec súdom stanoveného výživného. Niet pochyb o tom, že plynutím času sa výdavky a náklady na zabezpečovanie potrieb pre maloletého zvyšujú, avšak v rámci dokazovania v prejednávanej veci výška určeného výživného je primeraná nielen veku i potrebám maloletého dieťaťa, ale aj príjmom a výdavkom obidvoch rodičov, ktoré okresný súd konštatoval v dôvodoch svojho rozhodnutia. Súd prvej inštancie neopomenul ani, že rodičia ďalšie vyživovacie povinnosti okrem maloletého F. nemajú, ani to, že obaja majú porovnateľné úspory; vyhodnotil aj príjem otca z nájmu bytu aj možnosti inej práce otca.

16. Reagujúc na odvolanie matky krajský súd akcentuje, že pre rozhodnutie okresného (i krajského) súdu je rozhodujúci skutkový stav v čase jeho rozhodovania. Námietka matky v odvolaní, že v súčasnosti už nemá vyplácaný rodičovský príspevok alebo že vzhľadom na ochorenie syna a čerpanie tzv. OČR z tohto dôvodu sa jej príjem znížil, nemohla byť podkladom pre zmenu rozhodnutia súdu prvej inštancie. Nemožno opomenúť, že v prejednávanej veci súdy rozhodovali o úprave práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu na čas do rozvodu; na základe podaného návrhu na rozvod manželstva bude Okresný súd Rožňava rozhodovať nielen o rozvode manželstva rodičov, ale aj o úprave práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, pretože s týmto konaním procesný predpis ex offio konanie o rozvod spája; pokiaľ budú v tomto konaní preukázané iné príjmy a výdavky rodičov a iné náklady na maloleté dieťa, nie je vylúčené, že okresný súd o úprave práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu na čas po rozvode rozhodne odlišne.

17. Odvolacia námietka matky voči výroku o uložení povinnosti matke zaplatiť trovy štátu, spočívajúce v znalečnom, je tiež nedôvodná. V čase rozhodovania okresného súdu (druhým rozsudkom) matka bola poberateľkou rodičovského príspevku a príjmu z čiastočného úväzku u zamestnávateľa, ktoré spoločne umožňujú nahradiť trovy štátu, ktoré vznikli zaplatením časti preddavku na znalecké dokazovanie, nariadené za účelom preukázania tvrdení matky, v zmysle rozhodnutia okresného súdu.

Matka v čase podania návrhu bola v konaní zastúpená advokátkou JUDr. Janou Ježíkovou, ktorú nahradil na základe Rozhodnutia Centra právnej pomoci v Rimavskej Sobote advokát Mgr. Martin Jankovič (č.l. 132), čo svedčí o jej materiálnej núdzi v danom čase. V spise je založená jej žiadosť o zrušenie uznesenia, ktorým jej bola uložená povinnosť zaplatiť preddavok na znalecké dokazovanie (č.l. 233-234) s prílohami a so žiadosťou o oslobodenie od poplatkovej povinnosti (č.l. 235 -252).

Zálohu na znalca v časti zložil otec maloletého dieťaťa a sčasti (zostatok) okresný súd. Nerozhodnutie o žiadosti o oslobodenie od poplatkovej povinnosti až do rozhodnutia vo veci samej nepredstavuje zásadné pochybenie okresného súdu, pretože z obsahu spisu vyplýva, že okresný súd po zrušení a vrátení veci krajským súdom zrušil uznesením č.k. 8P/4/2020-575 zo dňa 31.03.2021 ôsmy výrok uznesenia č.k. 8P/4/2020-216 zo dňa 08.07.2020 o uložení povinnosti matke zaplatiť zálohu na znalca z dôvodu jej zákonného oslobodenia od povinnosti platiť súdne poplatky (č.l. 575).

Dňa 19.04.2021 matka plnú moc ustanovenému advokátovi vypovedala z dôvodu vyslovenia nedôvery vo vzťahu advokát - klient (č.l. 654) a následne v dôsledku oznámenia tejto skutočnosti advokátom Rozhodnutím Centra právnej pomoci v Rimavskej Sobote matke bolo odňaté poskytovanie právnej pomoci (č.l. 658). Dňa 23.04.2021 matka splnomocnila JUDr. Martinu Vnenčákovú na zastupovanie vo veci, pričom sa zaviazala uhrádzať advokátke všetky náklady, spojené s plnomocenstvom, ako aj dohodnutú odmenu (č.l. 679).

Z uvedeného vyplýva, že matka maloletého nespĺňala v čase rozhodovania okresného súdu zákonné predpoklady pre oslobodenie od povinnosti platiť trovy štátu, spočívajúce v zaplatenej zálohe na znalca v konaní. Na uvedenom závere nič nemení ani skutočnosť, že okresný súd o žiadosti o oslobodenie od poplatkovej povinnosti osobitne nerozhodol.

18. Okresný súd teda správne rozhodol aj v treťom výroku svojho rozsudku; krajský súd jeho rozhodnutie v celom rozsahu podľa §387 ods.1,2 C.s.p. potvrdil, pretože nezistil dôvody na zmenu v zmysle §388 C.s.p. ani zrušenie (§389 C.s.p.).

19. O trovách odvolacieho konania krajský súd nerozhodoval, vzhľadom na to, že nebol podaný návrh ani jedným z účastníkov na priznanie náhrady trov odvolacieho konania (§57 C.m.p.).

20. Krajský súd upozorňuje okresný súd, že prehliadol žiadosť Mgr. Martina Jankoviča zo dňa 20.04.2021 o priznanie náhrady trov konania v rozsahu 100% v zmysle §15 ods.2 zákona č. 327/2005 Z.z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi (č.l. 657); po vrátení spisu o tejto žiadosti rozhodne.

21. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§393 ods. 2 druhá veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v § 421 odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C. s. p. (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C. s. p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.)

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 C.m.p.).

Proti právoplatnému rozhodnutiu súdu v konaní podľa tohto zákona je prípustné dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len "generálny prokurátor"), ak to vyžaduje verejný záujem alebo ochrana práv a ak nápravu nemožno v čase podania dovolania generálneho prokurátora dosiahnuť inými právnymi prostriedkami (§ 78 ods. 1 C.m.p.). Dovolanie generálneho prokurátora je prípustné, ak potreba zrušiť alebo zmeniť právoplatné rozhodnutie prevyšuje nad záujmom zachovania jeho nezmeniteľnosti a nad princípom právnej istoty (§ 78 ods. 2 C.m.p.).

Generálny prokurátor podá dovolanie iba na základe podnetu účastníka alebo osoby dotknutej právoplatným rozhodnutím súdu. Generálny prokurátor nie je viazaný rozsahom podnetu v prípadoch, v ktorých ani dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolania (§ 80 ods. 1 C.m.p.). Generálny prokurátor môže podať dovolanie aj bez podnetu vo veciach, v ktorých môže prokurátor do konania vstúpiť, a to aj vtedy, ak prokurátor do konania nevstúpil (§ 80 ods. 2 C.m.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 C.m.p.), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- Eur (§ 382 ods. 1 C.m.p.), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 C.m.p.) alebo odňať maloletému tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnené premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 C.m.p.) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 C.m.p.).